

Monumentnummer*: 519895

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 06 november 2001
Kadaster deel/nr 82673/77

Woonplaats*	Gemeente*			Provincie*			
Leeuwarden	Leeuwarden			Fryslân			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Spanjaardslaan	168			8916 AC	Leeuwarden		
Spanjaardslaan	170 A	A		8916 AC	Leeuwarden		
Spanjaardslaan	170			8916 AC	Leeuwarden		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Leeuwarden	D				4431		
Leeuwarden	D				4430		
Leeuwarden	D				4432		

Omschrijving**

Inleiding

Drie gekoppelde HERENHUIZEN van royale afmetingen gebouwd in 1938-1939 door Kalma en Witteveen in Interbellum-architectuur. De architectuur vertoont naast zakelijke elementen zoals stalen kozijnen ook traditionele kenmerken als zadeldaken en banden in siermetselwerk. Er is invloed aan te wijzen van 'Groep '32', in het bijzonder van Albert Boeken. De woningen verschillen onderling in grootte en plattegrond, maar presenteren zich naar buiten als een geheel door een symmetrische aanleg en een doorlopend zadeldak. Het pand is van de Spanjaardslaan gescheiden door een diepe tuin met een eenvoudige gemetselde TUINMUUR met ezelsrug.

Omschrijving

EXTERIEUR: Drie gekoppelde herenhuizen op ruwweg rechthoekige plattegrond met enkele verspringende volumes, opgebouwd uit roodbruine bakstenen met verdiepte voegen. De zadeldaken zijn belegd met gesmoorde Hollandse golfpannen. Het dak is wat de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

midentraveeën betreft voorzien van vier forse dakkapellen, voorzien van met pannen gedekte schildkappen. De rechtertravee heeft een eenvoudigere dakkapel, die in donkere tint geschilderd is om de symmetrie niet te verstoren. Het pand is zes raamvakken breed, waarbij de middelste vier in een risaliet zijn samengevat. De vensters zijn samengevat in stroken, die het horizontale karakter benadrukken. Boven de vensters van de tweede bouwlaag loopt een betonnen lijst met daarboven een laag siermetselwerk. Het middelste pand heeft een iets terugliggende ingangspartij, geflankeerd door gemetselde zuilen, die een afdak dragen. Naast de voordeur zit een deur, die leidt naar een inpandige steeg, die leidt naar de achtertuin. De hoekwoningen hebben een ingang in de sluitgevels. De hoekpanden hebben voor de eindtraveeën uitgebouwde erkers met een gebogen raampartij aan de voorzijde en op de verdieping een balkon met een decoratief ijzeren hek. De sluitgevels hebben een meer verticaal gerichte architectuur. De vensters zijn hier hoger dan breed. Het belangrijkste verticale accent wordt gevormd door het venster van het trappenhuis, dat over twee verdiepingen loopt en naar boven is afgesloten met een rondboog. Daarboven zit een rij smalle vensters, van elkaar gescheiden door uitgemetselde penanten, die het bovengedeelte van het trappenhuis verlichten. Geheel boven in de geveltop bevindt zich een rond venster. De achtergevel heeft enkele authentieke aanbouwen in de vorm van serres en bijkeukens. Het dakvlak van de eindtraveeën is hier verder naar beneden doorgetrokken. De midentraveeën zijn voorzien van een over de gehele lengte doorlopende dakkapel.

INTERIEUR: Nummer 170 en 168 bleven het best bewaard, 170a onderging enkele wijzigingen. Bewaard bleven onder meer deuren in zeer eenvoudig geprofileerde omlijstingen, stalen suitepui met een enkele deur in plaats van schuifdeuren en overigens vierkante ramen, vestibuledeuren met eenvoudig glas-in-lood, tegelvloeren, trappartij met gesloten houten wangen en een glas-in-loodvenster in de hal van no. 170 van de eerste eigenaar, voorstellende een gevleugeld wiel, een vlam en een bliksemschicht, dat verlicht wordt vanuit de inpandige steeg. De beide eindpanden hebben een trappenhuis, waarvan het bordes vrij ligt van de buitenwand, dat verlicht wordt door een over twee verdiepingen doorlopend venster. In no. 168 bleven de oorspronkelijke schoorsteenmantels van marmer bewaard.

Waardering

Rij HERENHUIZEN met bijbehorende lage TUINMUUR van algemeen architectuurhistorisch en cultuurhistorisch belang:

- vanwege de architectuur in Interbellumstijl met decoratieve elementen in de trant van Groep'32;
- als belangrijk werk van Kalma en Witteveen;
- vanwege de gaafheid van het exterieur en van de interieurs van nummer 168 en 170;
- vanwege de ligging aan een bocht van de Noordersingel, waar de rij sterk de aandacht trekt door zijn omvang en het contrast tussen de horizontaal gelede architectuur en het hoog opgaande pannendak.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument